This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
https://egangotri.wordpress.com/

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक
हस्तलिखित संग्रह

दाखल क्र M773 विषय धर्मशास्त्र.
नाव. हनुमत्पद्धति + हनुमत्पद्धति (mss).
लेखक/लिपीकार नागेशात्मज.
पृष्ठ 14 काळ शके 1846 पूर्ण/~~अपूर्ण~~

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

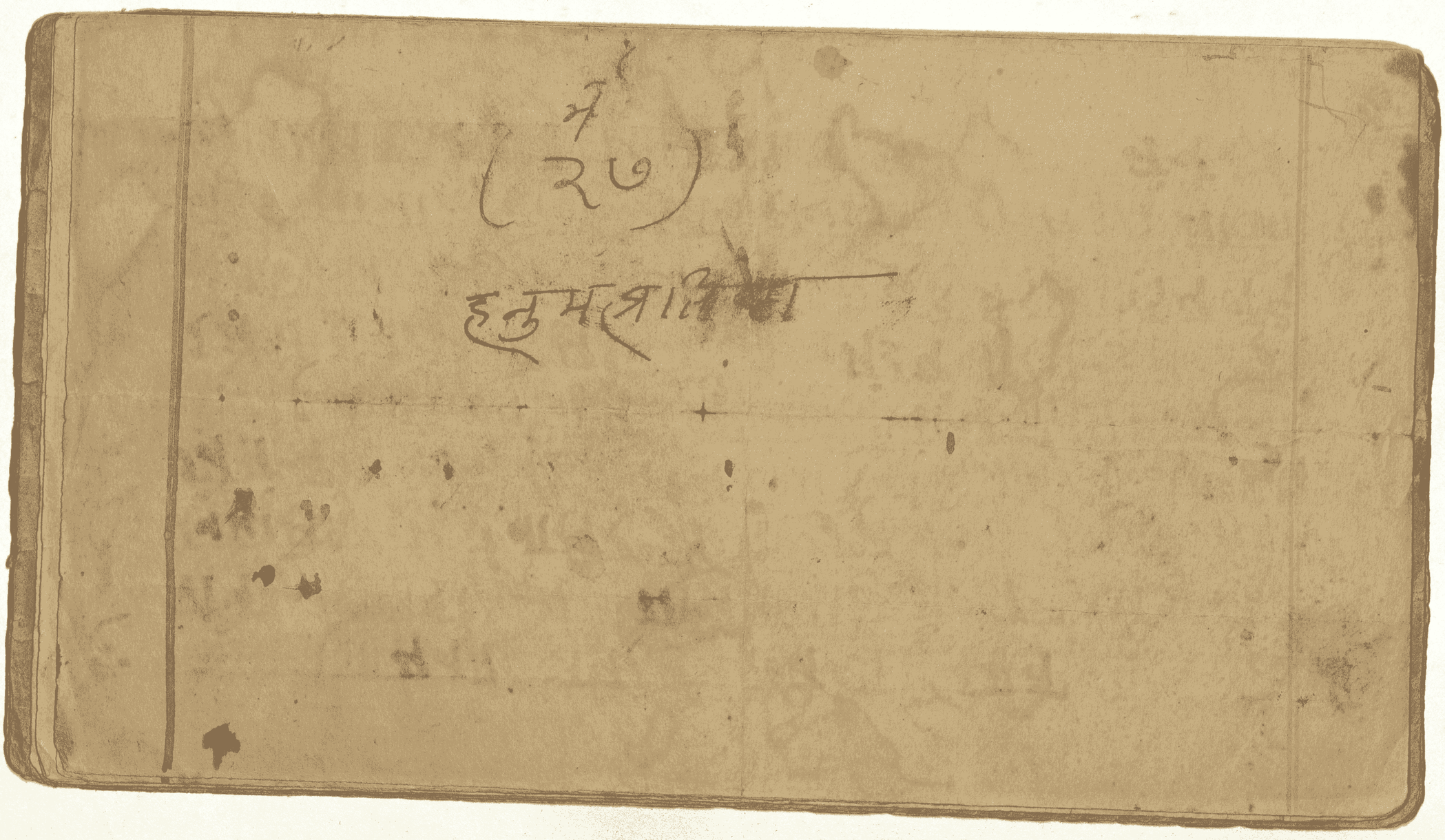
(२७)
हनुमत्प्रतिमा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ हनुमत्प्रतिष्ठा लिख्यते ॥ नारदपंचा ॥ प्र ॥
॥ १ ॥ रात्रौउत्तरायणमध्येतु माघेवापाल्गुनेथवा ॥ चैत्रेवैशा
खमासेवुशुद्धदशम्यांवासरेशुभे ॥ शुभऋक्षेशुभेयोगेसुमु
हूर्तेचंद्रवर्जिते ॥ केंद्रस्थसूर्यशुक्रेप्रतिष्ठांकारयेद्बुधः ॥
॥ २ ॥ अथस्नानानंतरंभोजनपूर्वंपुण्याहवाचनं ॥ ब्राह्मणांका
रयेत्तत्रआचार्यंवृद्धंशांतंच ॥ ३ ॥ मंडपंकारयेद्विद्वान्पृ
थवाचार्यंकृतंकुर्यात्सिंहरिंदेहीमहाशैलेयचंद्र
नं ॥ ४ ॥ वाचाकचोरमुस्तांचसर्वौषधिंशतावरीं ॥ याजो ॥ ?
धीतिपठेत्साचुर्णंसुयथाविधि ॥ ५ ॥ उद्वर्तनंचकर्व

॥ ६ ॥ सूर्यगस्यथाकृत्वासप्तधान्यंचापिदेवासंक्षिप्य
स्नानमेवाचरेत् ॥ ७ ॥ कृतास्नानोनरोथसुनीतेतिमंत्रतः
प्राप्यप्रतिष्ठांचकृत्वातुपीतंवस्त्रंवेष्टयेत् ॥ ८ ॥ स्वांशांतक
मादायाऽग्नीकृत्यसमाहरेत् ॥ अभ्यंचनंविधंतत्रकुर्
यात्सूनिधापयेत् ॥ ९ ॥ मंडपस्यचतुर्द्वारिकलशांस्थापये
त्ततः ॥ क्षीरेणतेनस्नपनंकृत्वाभ्युक्षणकेनच ॥ १० ॥ पुरुषस्य
चसूक्तेनवानमाभैस्तथैवच ॥ अभिषेकंहनुमतोना
मभिःपूजयेत्ततः ॥ ११ ॥ हनूमान्मंजनीसूनोइत्याद्येस्तु
यथोचितं ॥ मनोजवंमितिद्याद्यात्कुमर्दिग्निरुक्तंतथा ॥ १२ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ल ॥ बलियेति चमं त्रेण प्रत्यर्चं होमप्राचरेत् द्वाविंशावर्तनं प्र.
नैव ति ले [illegible] न च १२ ना मद्वा दशके हुत्वा पूर्ण
हुत्यासमापनं अथ लोपदि मूर्तिस्यादधस्तात्स्थाप्येदु
धेः १३ पाणिस्थं मौक्तिकं चैव प्रयो [illegible] दनीयं
वैडूर्यदिंचरत्नानि मूर्ध्नः स्थापयेद्बुधः ॥ १४ ॥ प्रतिसी
तिमंत्रेण मूर्तिं च निवेद्यार्घोदकं [illegible] ततः द
शकलोसं [illegible] तमस्कुंटवनो [illegible] पस्थलअयु
तारोग्य [illegible] थंपतिपुरुषार्थं चतुर्विधपुरुषार्थ एहिक २
आमुष्मिकानिविधसुखादिज्ञास्यत ब्रह्मलोकाकांप

नया श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं हनुप्रतिष्ठां कुर्यात् ॥ अंगभूत
स्यास्तिपुण्याहवाचनांतं श्राद्धं च कारयेत् ॥ ततो मूर्ति ग्रे
नीं कुर्यात् ॥ मधुपर्कादि पूजयेत् ॥ ततोऽग्न्याधेयः ॥ यद्यप्र
सक्ष्येत्तिलाज्यसर्षपपूर्वीकारणं शुचौवेद्यां इति पंचगव्यं
नयोक्षणं कुर्यात् ॥ देवाः आयांतु यातुधानः अपयं
तु विष्णोर्देवयजनं रक्षस्व प्रासादपश्चोरं कुरुप्रहरावा
स्तुपूजनं वास्तिदानं सूत्रवेष्टनार्घधाराच्यकुर्यात् ॥ ततो ग्रंथ
आचार्यमूर्तिं पंचगव्येनाक्षयोदकेना [illegible] ष्ठेऽक्ष्प्र
वाल सुवर्णेदिनप्रक्षाल्य याऽओषधीपूर्वीतीमंभेषु

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यवगोधूमतिलप्रियंगुमाषाकाव्यराकाव्रीहिपिष्टेनमूर्ति ॥प्र०॥
संलिप्यासर्वौषधिजलेनप्रक्षाल्यआर्द्रवस्त्रेणसंवेष्ट्य
नक्षुद्रोदकेनप्रक्षाल्यरक्षोहणमितिमंत्रेण॥ ॥ॐ॥ हनं
वोजिनंमाजिंधनंसिषासन्तमूतयेसमुपयामशर्मणि॥
त्रिशतोअरिरिषः ॐ॥ ॥ॐ॥ सनोदिवासरिषः
पातुनक्तं॥१॥ इमारुद्रायस्थिरधन्वनेगिरः क्षिपेदिवे
देवायस्वधान्वे॥ ओषधायसहमानायवेधसे ॥२॥
५ तिग्मायुधायभरता शृणोतुनः॥३॥ इतिमंत्रेण
पीतवाससामूर्तिंवेष्टयेत॥ मूर्तिंसंपूज्यकुशैर्नत्वाछाद्य

अवतेहेडोवरुणनमोभिरवयजेहविर्भिः
क्षयन्नस्मभ्यमसुरप्रचेताराजन्नेनांसिशिश्रथः॥१॥
मि॥ इतिमंत्रेणउदुत्तमंमुंचेतिउदुत्तमंमुंचेतिविपाशं॥
मध्यमंचेतिजलावाधमानंजीवसेइतिमंत्राभ्यां
जलेनिवासयेत्॥ ॥ॐ॥ दीर्घायुष्यंसर्वतोभद्रदेवतापटूपंचा
शत्संस्थाप्यानस्थकुंडरिपुंजलेशानंसंपूज्यं॥
नोद्वितीयदिवेअपविजामूर्तिंयथापूर्वंपुण्याह
वाचयित्वाउत्तिष्ठब्रह्मणस्पतेदेवयंतस्तोमंउपप्रयं
तुमरुतःसुदानवःइंद्रमाशूभवासचाइतिमंत्रै

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥ हु॥ प्रौंदपक्षेयं मोक्षदेवतास्थापंनं॥ भास्तु प्रतिमां न यंत्र हस्थापने॥ प्र॥
॥ ४॥ चकुर्यात्॥ ततः प्रासादं प्रार्थयेत्॥ मनोजवंमारुततुल्यवेगं
जितेंद्रियंबुद्धिमतांवरिष्ठं॥ वातात्मजंवानरयूथमुख्यं श्री
रामदूतंशिरसानमामि॥ इतिध्यात्वा॥ ततः पंचगव्येनकषा
यपंचकेनस्नापयित्वा॥ ततः शुद्धोदकेनसहस्रधारेतिसू
क्तेनासंस्नाप्य॥ ॐ अस्यवामस्यपलितस्यहोतुस्तस्यभ्रा
तामध्यमोअस्यसंः॥ इतीयोत्तानेचतृचेपृष्ठाअस्या
भापस्यंविष्यतिसप्तपुत्रा॥ इतिसूक्तेनावाह्या॥ नुस्तस्य॥ ४॥
पयोसुद्धाहिधृतंप्युतः॥ ॥ ॥

॥ इ० ॥ ततः मूर्तिपीठादुत्तरे निवेद्य ततः आभिरक्षेति मंत्रेण व ॥ प ॥
स्वयुग्मोपादध्यात् ततः हनूमते नमः इति गंधपुष्पधूपदी
नैवेद्यादि संपूज्य ततो आचार्यः तेजसा पात्रस्थं मधुरौष्ण
शालाध्यागृहीत्वा नेत्रोन्मीलनं कुर्यात् तत्रादौ अनेन
च० विधिं पुरतः निधाय वामेन प्रदर्श्य दक्षिणेन
मंत्रेण कं यः प्रोक्षतु नोमिति महिवेकराजा
जगतीव भूत्वा यद्दृष्टे अस्य द्विपदश्चतुष्पदः कस्मै
देवाय हविषा विधेम यः आत्मदा बलदा यस्य वि
श्व उपासते प्रशिषं यस्य देवाः यस्यच्छायामृतं यस्य

मृत्युः कस्मै देवाय हविषा विधेम ३ यस्येहि पदा ४ ॥
यश्चंदसीति पंचभिः २ येनापो इति षट्चः आपो
हिष्टा इति ३ यश्चिदापो ३ इयंदे द्वीपो नप्रदृश्य
वलिथा पर्वतानां स्विद्वि भर्वि पृथ्वीं प्रथाभूमी
प्रथयन्ति पन्हज्ञी नां विमहि नि लिजा पेधा दर्वतो
प्रदृश्य स्वयंदेवस्य पार्थे स्थितं चित्रंदेवानां मि
त्रेन चित्रंदेवानां मुदगादनीकं इति मंत्रेण नु
यीक्षेण्या एकैकं नेत्रं संमील्य येत् उदुत्यं
जातवेदसं मित्रं चेन दक्षिणेन मातश्चक्षुरिति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥ हु ॥ वातनेमं संलिख्य । दानक्रियेनदुतासि हेतो अंजनि ॥ प्र ॥
॥ ६ ॥ येनाम ध्यंजनाशकः अंजनीतनयेदेवयंतो वृने
स्वोपभुंनादेवेनसदृध्यस्तिछाद्रयोवहुधंना
यद्वाक्षयोमातुरस्याहृदयेशंभोरिवांभेरुहनंका
यांनतोआचार्यधिगादव्यातोगव्यांमंगेवुलिहेति
भुवनानेचंचुदृतिलिदेवप्रभाव्यकुरांग्रस्येन
शुभनस्तेगोवाद्यंभाकुतिरसोदेवंरावमेर ॥
प्रजापत्योयंमुहूर्तोस्तुइतिब्रूयातांतंआचार्य ॥ ६ ॥
उपोपनाथामितिष्टाव्याअभ्योथेकुर्यात् ॥ मया

श्रीयमाडेअस्तिहनुमप्रासादोपदेवनापरिग्रहार्थ
मन्नाधनंकरियोआसिन्नः ॥ अथपद्यानांमिलायरूपो
पंचयारंवलिथादेवेतिपंचपंचसूत्रेनप्रतिवारंमंत्रि
मिश्रव्रीहिपुंजाहुतीभिःप्रत्येकंपंचपंचवारंवाशत
संख्याकाहुतीभिःपुनःहनुमंतांअंजनिसूनुंवायु
सूनुंमहाबलंरामेष्टकारकंनखदंष्ट्रायुधंभीमसेनं
आंजनेयंक्रमंसप्तप्रोक्षंघनंसीतारामकनिवार
णंलक्ष्मणप्राणदातारंदशग्रीवस्यदर्पहरंरा
मःप्रधानदेवताःएकैकयातिलमिश्रव्रीहिपुंजा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ॐ हुवा पुनः सर्वतो भद्र पट्टं पंचा वृ देवताः तिलाज्यद्र ॥प्र॥
व्येहा केवलाज्येन वा एवं कृ हुवा प्रासाप्त्ये यंत्रो मा
कृ देवताः प्रत्येकं च सतिलाज्यद्र व्यैरेकैकया हुवा
वास्तुपट्टं अमुक संख्यैः चरुतिलाज्य द्रव्यैः
च्य स नवग्रहा स पिंनित्य वचवाज्य द्रव्यै
र्यथासंभवं संख्याकै शवएस्य पुष्पै र्मि वा यक्षो
ज्यभागं तंकृ वा अग्नौकरण्य मू मा
घ म्भाग देवतास्तोक्ष्य स्तोक्ष्य सा वि नोहोमं कृ ॥ ५
कृ देवतानां होमः मिश्रा वरुणावंता इति मंत्रेण

पंचाज्यतिभिः मंत्रः ॐ मि श्रावरुणवंता उलूखलमि
ता मुसलैतज्जरि तुरंकिणो हवं सजोषसा उषसा
सूर्येण चोदितै र्यतिभास्वि नाइतिमंत्रेण पंचाहु
तीभिः तिलमि श्रान्घृतेन घृताहुतिभिः बलिथादेये
तिश्रतिभ्रुचोन्नसंख्यां कौसितेमिश्रित व्रीहि घ
ताहुतिभिः ॐ बलिथादेयनीश्रुतमाद्दिवा यजत
बृहत वरुणामित्रो यमन्न वर्षिष्ठ धर्मन्नाधि स्वहा ।
अयक्षानिहेष्यं वरुणमित्रसदथः धवाराच्य
क्षीनाय तंसुमतिर्नो दस्रा स्वाहा ॥ वेथेहवि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

श्च वेदसो वरुणो मित्रो अर्यमा ॥ व्रता पटेवस्य श्रिये पांवि मः
सत्यशिपः स्वाहा ॥ ३ ॥ तेहिस्या अंतस्थरा मना वा नोजुवो
जनो सुनीथासः सुदानवो हौंध्विदुरुचेअ यःस्वाहा ॥
४ कोनुवामित्रा स्तुतो वरुणो वा तनूनां तत्सुवामेष
नेमति रत्निभ्यएकोतीः स्याडा ॥ ५ ॥ इतिपंचभूचेप
येकंतिन्नमि श्रा हिच्च वातुतिभिः ॐ हरूमतनमः ॥
स्वाहा १ ॐ अंजनीसूनवेनमः स्वाहा २ ॥ ॐ वायुपु
त्रायनमः स्वाहा ३ ॥ ॐ महाबलायनमः स्वाहा ४ ॥ रा ॥ ८ ॥
मेष्ठायनमः स्वाहा ५ ॥ ॐ कादशुनस्वायनमः स्वाहा ६ ॥

धेगासायनमः स्वाहा ७ ॥ ॐ अमितविक्रमायनमः स्वा
हा ८ ॥ ॐ समुद्रोल्लंघनायस्वाहा ९ ॥ ॐ सीताशोकनिवा
रणायस्वाहा १० ॥ ॐ लक्ष्मणप्राणदात्रेस्वाहा ११ ॥ ॐ
दशग्रीवदर्पघ्नेनमः स्वाहा १२ ॥ येचिन्मतेवलि
मितिपंचर्चसूक्तं प्रासादेवास्तोष्पतिनवग्रहांश्च
हुत्वा प्रतिचहुत्वादेवचरणोस्पृश्यापुनस्तोमि
हुत्वा नाभिमंथंस्पृश्वा पुनस्तोमिहुत्वासर्वां
स्यूतो अस्मिन्यक्षेत्राचतुरोद्यात्तिरोयादुसंजात
वेदसेदमनेनादेवमुक्षाव्यानूमंचोषकुर्मातेभाग्रह

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥ ह० ॥ कृकपुष्पाणि पूर्वस्थापित यास्तु प्रतिमां पश्चिमेन गत्वा ॥ प्र० ॥
॥ १० ॥ अस्थापयित्वा गतेषिति भूमिं गोमयेनोपलिप्याभूमिं संपू
ज्यानोमयेनोपलिप्यपूर्वेति स्थापयेत्ताअं ग्रामेवासि त्वु
पतिष्ठावतो भूयासमयं प्रतिष्ठयाष्ठि सम्ल प्रतिष्ठा
सभूयाद्योस्मान्द्वेष्टि यंचवयंद्विष्मोद्यमनोमू
लंप्रतिष्ठ्यागंधादिभिःपूजयेत्ता यजमानउक्ष
यावाहनोंकरोमीति ॐभूः हनुमंतमावाहयामि
ॐभुवः हनूमंतमावाहयामि ॐसुवः हनुमंत
मावाहयामि ॐभूर्भुवस्वः हनूमंतमावाहयामि ॥ ॐ ॥

ततोगंस्थाप्याइहैवेतिभाष्यो ह्यापवतिष्ठाविया
चलिः इमामिंद्रो अदीधरध्रुवंध्रुवेणहविषाइ
तीमंकृत्वाचतुष्कंजलपिठात्प्रणवेनकृत्वागत्यो
सूः ॐ अथमंत्रप्रतिष्ठाकथमिति ॐगं हौं गौं यं
रंवंशंषंसंहंलंक्षः इंसः सोहं अस्याः हनुमत्
प्राणाइहप्राणाः ॐजीं सों अस्य हनुमत
प्रतिमायाः जीवइहस्थितः ॐअं आं इीं क्रों० अस्याः
हनुमत्प्रतिमायाः सर्वेंद्रियाणिवाङ्मनश्चक्षुः श्रो
त्रघ्राणप्राणाइहागत्यसुखंचि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अथमेन तत्सन्नाभिद्वारपूजां कृत्वा गाभा
यदीन् प्रीणयेत् आचार्यं पश्चेनुषोभ्यं यादव्या
न ब्राह्मणेभ्यो अनुज्ञां संदस्यं अभ्यर्च्य विकृभ्यो
दक्षिणोदग्द्वा मंडपदेवतानां पुनरपूजनं कृत्वा ३
निष्क्रम्य विसृज्य अग्निं संपूज्य गच्छ गच्छेति
अग्निं विसृज्य आचार्यप्रतिपादानं कुर्यात्
त आचार्यः यजमानं सकुटुंबं अभिषेकं कुर्यात् १३
सुरास्त्वा यस्मक्षय. अनेन हनुमात्रीत्वा दक्षिणे
प्रासादकर्णिका भगवान सनंदिराहा वरद. प्रीयतां

शमः कृतस्य कर्मणः सांगतासिध्यर्थं पथश्राद्धं
श्राद्धभोजनं कार्यं ब्राह्मणानां ये. आचार्य दक्षिणां
दत्वा हनुमत्प्रतिष्ठा समाप्ता अथ हनुमंत्र
सूर्यभानिति त्रिभिर्ऋग्भिः यष्टा होत्रेत्रयं भयं शीर्ष
मुखे हृत्सदेशे हृदि पादे च पुच्छके दक्षिणा
क्षीणे पार्श्वे दुःखं च मरणं तेतः प्रोक्तं हनुमत
अंगं ज्ञानिभिः शास्त्रपारगैः इति श्लोकं संपठ्य दीक्षि
तं कृत्वा दक्षिणां दत्वा ब्राह्मणान् संतोष्य आशीर्वादं
दत्वा भोजनावसरे समाप्ते कामिले नागेशाय

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

[OrderDescription]
,CREATED=27.08.19 15:48
,TRANSFERRED=2019/08/27 at 15:52:06
,PAGES=16
,TYPE=STD
,NAME=S0001558
,Book Name=
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection